

Manifest kõigile Eestimaa rahwastele.

Eesti rahwas ei ole aastasadade jooksul kaotanud tungi iseseiswuse järele. Põlwest põlwe on temas kestnud salajane lootus, et hoolimata pimedast orjaõöst ja wõõrast rahwaste wägiwallawalitsusest weel kord Eestis aeg tuleb, mil „kõik piirud kahel otsal lausa lööwad lõkendama” ja et „kord Kalew koju jõuab oma lastel õnne tooma.”

Nüüd on see aeg käes.

Ennekuulmata rahwaste heitlus on Wene tsaaririigi pehastanud alustood põhjani purustanud. Üle Sarmatia lagendiku laiutab end häwitaw korralagedus, ähwardades oma alla matta kõiki rahwaid, kes endise Wene riigi piirides asuwad. Lääne poolt lähenewad Saksamaa wõidukad wäed, et Wenemaa pärandusest omale osa nõuda ja kõige pealt just Balti mere rannamaid oma alla wõtta.

Sel saatuslikul tunnil on Eesti Maapäew kui maa ja rahwa seaduslik esitaja ühemeelsele otsusele jõudes rahwawalitsuse alusel seiswate Eesti politiliste parteidega ja organisatsioonidega, toetades rahwaste enesemääramise õiguse peale, tarwilikuks tunnistanud, Eesti maa ja rahwa saatusse määramiseks järgmisi otsustawaid samme astuda:

Eestimaa tema ajaloolistes ja etnograafilistes piirides kuulutatakse tänasest peale iseseiswaks demokraatlikuks wabariigiks.

Iseseiswa Eesti wabariigi piiridesse kuuluwad: Harjumaa, Läänemaa, Järwamaa, Wirumaa ühes Narwa linna ja tema ümbruskonnaga, Tartumaa, Wõrumaa, Wiljandimaa ja Pärnumaa ühes Lääne mere saartega — Saare-, Hiiu- ja Muhumaaga ja teistega, kus Eesti rahwas suures enamuses põliselt asumas. Wabariigi piiride lõpulik kindlaksmääramine Lätimaa ja Wene riigi piiriäärsetes maakohtades sünnib rahwahääletamise teel, kui praegune ilmasõda lõppenud.

Eeltähendatud maakohtades on ainsamaks kõrgemaks ja korraldawaks wõimuks Eesti Maapäewa poolt loodud rahwawõim Eestimaa Päästmise Komitee näol.

Kõigi naabririiikide ja rahwaste wastu tahab Eesti wabariik täielikku politilist erapooletust pidada, ja loodab ühtlasi kindlasti, et tema erapooletus nende poolt niisama ka täieliku erapooletusega wastatakse.

Eesti sõjawägi vähendatakse selle määrani, mis sisemise korra alalhoidmiseks tarwilik. Eesti sõjamehed, kes Wene wägedes teeniwad, kutsutakse koju ja demobiliseritakse.

Kuni Eesti Asutaw Kogu, kes üleüldise otsekohe, salajase ja proportsionalse hääletamise põhjal kokku astub, maa walitsemise korra lõpulikult kindlaks määrab, jääb kõik walitsemise ja seaduseandmise wõim Eesti Maapäewa ja selle poolt loodud Eesti Ajutise Walitsuse kätte, kes oma tegewuses järgmist juhtumõtete järele peab käima:

1. Kõik Eesti wabariigi kodanikud, usu, rahwuse ja politilise ilmawaate peale waatamata, leiawad ühtlast kaitset wabariigi seaduste ja kohtute ees.

2. Wabariigi piirides elawatele rahwuslistele vähemustele, wenelastele, sakslastele, rootslastele, juutidele ja teistele kindlustatakse nende rahwuskultuurilised autonomia õigused.

3. Kõik kodanikuwabadused, sõna-, trüki-, usu-, koosolekute-, ühisuste-, liitude-, ja streikidewabadused, niisama isiku ja kodukolde puutumatus peawad kogu Eesti riigi piirides wääramata maksma seaduste alusel, mida walitsus wiibimata peab wälja töötama.

4. Ajutisele Walitsusele tehtakse ülesandeks wiibimata kohtuasutusi sisse seada kodanikkude julgeoleku kaitseks. Kõik politilised wangid tulewad otsekohe wabastada.

5. Linna- ja maakonna- ja wallaomawalitsuse asutused kutsutakse wiibimata oma wägiwaldselt katkestatud tööd jatkama.

6. Omawalitsuse all seisew rahwamiilits tuleb awaliku korra alalhoidmiseks otsekohe elusse kutsuda, niisama ka kodanikkude enesekaitse organisatsioonid linnades ja maal.

7. Ajutisele Walitsusele tehtakse ülesandeks wiibimata seaduse-eelnõu wälja töötada maaküsimuse, töölisteküsimuse, toitusasjanduse ja rahaasjanduse küsimuste lahendamiseks laialistel demokratlistel alustel.

Eesti! Sa seisad lootusrikka tulewiku läwel, kus sa wabalt ja iseseiswalt oma saatust wõid määrata ja juhtida! Asu ehitama oma kodu, kus kord ja õigus walitseks, et olla wääriliseks liikmeks kulturarahwaste peres! Kõik kodumaa pojad ja tütreid, ühinegem kui üks mees kodumaa ehitamise pühas töös! Meie esiwanemate highi ja weri, mis selle maa eest walatud, nõuab seda, meie järeltulewad põlwed kohustawad meid selleks.

Su üle Jumal walwaku

Ja wõtku rohkest õnnista

Mis iial ette wõtad sa,

Mu kallis isamaa!

Elagu iseseisew demokratline Eesti wabariik.

Elagu rahwaste rahu!

Tallinnas, 24. weebr. 1918.

Eesti Maapäewa Wanemate Nõukogu.